Interprovinciaal Overleg

Openbare besluitenlijst vergadering IPO-bestuur
18 april te Den Haag

Stand van zaken uitvoering financieel akkoord
Op 31 januari jl. heeft het bestuur in meerderheid besloten om met de 'packagedeal' financiële verhoudingen in te stemmen. Als onderdeel van deze besluitvorming is een brief gestuurd aan de ministers van Financiën en BZK waarin op een aantal punten wordt aangegeven hoe het IPO het akkoord uitleg en welke onduidelijkheden zijn gesignaleerd. Als onderdeel van deze brief is het verzoek gedaan tot een 'verhelderend gesprek' dat mogelijk kan leiden tot vergroting van het draagvlak voor het akkoord.

Het 'verhelderend gesprek' zou op 16 april 2013 plaats vinden, maar is door de actualiteit rondom het Sociaal Akkoord tussen kabinet, werkgevers en werknemers uitgesteld naar een nog te bepalen datum. In afwachting van dit gesprek wisselt het bestuur van gedachten over de actualiteit van dit dossier waaronder de behandeling van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) in de Tweede Kamer en het overleg met de VNG en Unie van Waterschappen over de onderlinge verdeling tussen de decentrale overheden binnen het gezamenlijk saldo van 0,5% EMU-norm.

Visienota Binnenlands Bestuur
Op grond van een eerste gedachtewisseling over de (toen nog te verschijnen) Visienota van de minister van BZK (n.a.v. de in de Eerste Kamer aangenomen motie-Kox) is, na publicatie van de Visienota 'Bestuur in samenhang', een eerste IPO-reactie gepubliceerd (**bijlage**). Het bestuur wisselt van gedachten over de Visienota waarbij wordt vastgesteld dat een eventuele nadere reactie vanuit de gezamenlijke provincies wordt 'aangevlogen' vanuit de inhoudelijke opgaven waar de provincies voor staan en de verscheidenheid binnen het binnenlands bestuur. Daarbij constateert het bestuur dat de Visienota niets zegt over de positie van het rijk binnen de beoogde veranderingen.

Op grond van de uitkomsten van de gedachtewisseling wordt een nadere reactie van het IPO voorbereid.

IPO-reactie beleidskader herindeling
Eind februari heeft de minister van BZK een nieuw Beleidskader gemeentelijke herindeling om advies voorgelegd aan het IPO en de VNG. Op 4 april jl. heeft bestuurlijk overleg plaats gevonden tussen de minister van BZK, het IPO en de VNG. In dit overleg is vanuit IPO en VNG geconstateerd dat de decentralisatiebrief en de Visienota gedeeltelijk in tegenspraak zijn met elkaar én de voorliggende conceptversie van het beleidskader. Op grond van deze constatering heeft de minister een nieuwe versie van het beleidskader toegezegd die in het bestuur is besproken.

Het bestuur stelt de IPO-reactie op het beleidskader vast en constateert dat de nieuwe versie van het beleidskader een stevigere rol geeft aan de provincies bij het herindelingsproces in vergelijking met de eerdere versie. Aangezien conceptwetsvoorstellen van het rijk onder voorwaarde van vertrouwelijkheid ter consultatie worden aangeboden kan de inhoud van de IPO-reactie (en daarmee het wetsvoorstel) niet opgenomen worden in deze openbare besluitenlijst. Zodra het wetsvoorstel door de Ministerraad is vastgesteld en aan de Tweede Kamer is aangeboden, is via www.ipo.nl de reactie van het IPO terug te vinden.

Plan van aanpak 'Stip aan de Horizon'
Conform de besluitvorming van het bestuur d.d. 21 maart 2013 is de besluitvorming over het plan van aanpak 'Stip aan de Horizon' aangehouden tot deze vergadering. Conform de Meerjarenagenda 2012-2015 en als onderdeel van de besluitvorming naar aanleidng van de transitie van het IPO is het traject 'Stip aan de Horizon' gestart. Dit overigens in samenhang met het traject 'Positie en Profiel Provincies' waar het plan van aanpak door het bestuur p 21 maart jl. is vastgesteld. Het traject 'Stip aan de Horizon' heef tot doel relevante trends voor de lange termijn (2025/2030) te definiëren met bijbehorende maatschappelijke opgaven en de provinciale rol daarin. Beide trajecten moeten uitmonden in een herijkt profiel provincies en een inhoudelijke agenda die perspectief biedt voor de collegeperiode 2015-2019.

Het bestuur stemt in met het plan van aanpak 'Stip aan de Horizon'.

'Wind op Land'
Op 31 januari jl. heeft het bestuur ingestemd met het akkoord met het rijk over de hoeveelheid te realiseren windenergie op land. Het hoofdpunt van het akkoord is dat de provincies met elkaar ruimte maken voor het opstellen van 6.000 MW winenergie op land. Daarnaast is de afspraak gemaakt dat de provincies met het rijk zullen onderzoeken wat de meest geschikte instrumentenmix is om 16% hernieuwbare energie in 2020 te produceren.

Het bestuur wisselt van gedachten over de stand van zaken over dit onderzoek. Het bestuur constateert daarbij dat de inzet is gebaseerd op het uitgangspunt dat ook bij de verkenning naar 2% extra duurzame energie het maximum van 6.000 MW 'Wind op Land' blijft gelden. Het afrondend bestuurlijk overleg is voorzien voor eind juni 2013.

Nieuwe afspraken met het kabinet over natuurbeleid / Commissie Jansen-2
Vanaf eind februari vindt overleg plaats over het tot stand komen van nieuwe bestuurlijke afspraken over de uitvoering en decentralisatie van het natuurbeleid. De inzet wordt voorbereid in nauwe afstemming met de bestuurlijke portefeuillehouders Vitaal Platteland. Het bestuur neemt kennis van de toelichting op de stand van zaken van dit overleg en constateert dat het gehele traject voorspoedig verloopt en in mei daartoe tot een omvattend akkoord kan worden gekomen.

Commissie Jansen-2
De staatssecretaris van EZ presenteert dit voorjaar de hoofdlijnennotitie 'Ontwikkeling en beheer van natuur in Nederland'. Daaraan verbonden zijn nieuwe bestuurlijke afspraken met de provincies, onder meer over de structurele inzet van jaarlijks 200 miljoen euro extra voor de uitvoering van het natuurbeleid. Voor 2013 zijn aparte afspraken gemaakt tussen EZ en de provincies en worden de middelen (11,9 miljoen euro) ingezet voor aansprekende projecten.

De provincies hebben er belang bij dat de 200 miljoen euro per 1 januari 2014 aan het Provinciefonds wordt toegevoegd. Bij de inzet van de 200 miljoen euro is opnieuw een verdeelvraagstuk over de provincies aan de orde. De bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland stelt het bestuur daartoe voor om opnieuw de Commissie Jansen te vragen hiervoor een zwaarwegend en in principe bindend advies uit te laten brengen.

Het bestuur stemt, op voorstel van de bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland, in met de opdracht voor de Commissie Jansen-2. Teneinde de septembercirculaire Provinciefonds te kunnen halen, dient besluitvorming over het advies van de Commissie Jansen-2 uiterlijk in juni te worden afgerond. Het advies dient daartoe eind mei gereed te zijn zodat afrondende besluitvorming door het bestuur plaats vindt op 20 juni 2013.

Bij de opdracht aan de Commissie Jansen-2 wordt ervan uitgegaan dat er overeenstemming tussen de staatssecretaris van EZ en het IPO over de verdeling van de extra 200 miljoen euro. Die onderhandelingen lopen nog (zie hierboven). Als de uitkomst van de

onderhandelingen daartoe aanleiding geven wordt de opdracht aan de commissie aangepast.

Hoofdlijnen IPO-reactie Omgevingswet
In de periode van 28 februari tot 1 mei hebben het IPO (en andere partijen) de gelegenheid om te reageren op de ontwerpversie van de Omgevingswet. De IPO-beoordeling en beïnvloeding van de Omgevingswet loopt langs drie sporen:

1. Voorlopige IPO-reactie op ontwerpversie (uiterlijk 1 mei schriftelijk);
2. Evaluatie van de reactieve aanwijzing (bestuurlijke afronding begin mei); en
3. Afsprakenkader minister van I&M-IPO (bestuurlijke afronding begin mei).

Conform het advies van de bestuurlijke adviescommissie Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling en Waterbeheer (DROW) stemt het bestuur in met de (voorlopige) IPO-reactie op hoofdlijnen. De IPO-reactie wordt langs bovengenoemde drie sporen ingezet. Dit maakt het mogelijk om al tijdens de consultatieperiode over de IPO-opvattingen bestuurlijke afspraken met de minister van I&M te maken. Definitieve standpuntbepaling volgt in de vergadering van het bestuur op 23 mei.

Aangezien conceptwetsvoorstellen (en de trajecten voorafgaand daaraan) van het rijk onder voorwaarde van vertrouwelijkheid ter consultatie worden aangeboden kan de inhoud van de (voorlopige) IPO-reactie op hoofdlijnen (en daarmee de toetsversie van het wetsvoorstel) niet opgenomen worden in deze openbare besluitenlijst. Zodra het wetsvoorstel door de Ministerraad is vastgesteld en aan de Tweede Kamer is aangeboden, is via www.ipo.nl de reactie van het IPO terug te vinden.

Prioritaire IPO-agenda / Europese lobbyagenda
Het bestuur bespreekt de actuele stand van zaken van de prioritaire IPO-dossiers op grond van de prioritaire IPO-agenda.

Interbestuurlijk Toezicht
N.a.v. het bestuurlijk overleg tussen de minister van I&M en het IPO op 3 april jl. is duidelijk geworden dat het ministerie voor dit onderwerp geen geld heeft. De provincies gaan de taken uitvoeren zoals wettelijk is voorzien waarbij het equivalent van 12 fte in het Provinciefonds wordt gestort. Het wegwerken van de achterstanden is geen expliciete opdracht voor de provincies. Structurele achterstanden moeten op een andere manier worden opgelost (RUD's, kwaliteitshandvesten) en niet via IBT worden aangepakt want daarvoor is het IBT-instrumentarium niet bedoeld. Dus tot de achterstand is ingelopen, is IBT niet aan de orde. Daartoe wordt een gezamenlijke brief van IPO en I&M opgesteld en gestuurd aan de Tweede Kamer. Daarbij wordt aangegeven dat de beschikbare formatie in de ogen van de provincies onvoldoende is en daarom noopt tot een sobere uitvoering.

Transitie Jeugdzorg
Het bestuur constateert dat de transitie van de jeugdzorg van de provincies naar de gemeenten op schema ligt, maar dat er wel zorgen zijn of dit zo blijft. De provincies zijn al aan het afbouwen richting de transitiedatum van 1 januari 2015. Uitstel van de transitie is daarom niet mogelijk. Dit wordt ook duidelijk gemaakt richting de Tweede Kamer.

Overige onderwerpen / Europese lobbyagenda
Het bestuur neemt kennis van de actuele stand van zaken van de dossiers 'RUD's/VTH' en 'Regionale omroepen' alsmede de Europese lobbyagenda.

Overige (hamer)punten
Het bestuur neemt kennis van de *voorbereidingen van de bovensectorale pensioenonderhandelingen* en stand van zaken van het traject *cao van de* toekomst. In het verlengde hiervan neemt het bestuur kennis van de (vertrouwelijke) terugkoppeling van de tweede overlegronde over een nieuwe cao voor de provincies op 8 april 2013.

Het bestuur stelt tevens het *IPO-Jaarverslag 2012*, de *IPO-Jaarrekening 2012* en (conform de afspraken met de Algemene Vergadering en op grond van het regeerakkoord van

het kabinet-Rutte/Asscher) *geactualiseerde IPO-Jaarplan 2013* vast. Jaarverslag, jaarrekening en jaarplan worden ter goedkeurig voorgelegd aan de Algemene Vergadering op 20 juni 2013.

Bijlage

Eerste IPO-reactie op Visienota bestuurlijke inrichting van de minister van BZK
29 maart 2013

Visienota Plasterk legt weinig gewicht in de schaal

Veel nota, weinig visie. Zo waardeert het IPO de visienota 'Bestuur in samenhang' van minister Plasterk over de bestuurlijke inrichting in Nederland. Eind vorig jaar heeft de Eerste Kamer om een integrale visie gevraagd op de reeks maatregelen in het regeerakkoord tot aanpassing van de bestuurlijke organisatie in Nederland en hun onderlinge samenhang. Van een echte samenhangende visie over de onderlinge relatie tussen overheden en de gewenste ontwikkeling daarin is geen sprake. Zo blijft de positionering van de rijksoverheid geheel onbesproken.

IPO-voorzitter Johan Remkes in een eerste reactie: "Wij missen een onderbouwing van de in het regeerakkoord aangekondigde drastische ingrepen in de bestuurlijke organisatie: op welke wijze zorgen de maatregelen voor een beter openbaar bestuur? En hoe zorgt dit voor een slagvaardige aanpak van de maatschappelijke vraagstukken die nodig is? Dit zijn voor ons de centrale vragen die de minister zou moeten beantwoorden in zijn visienota. In deze nota staat niets nieuws ten opzichte van bestaande stukken."

Het kabinet zet sterk in op schaalvergroting van het binnenlands bestuur, niet alleen voor provincies, maar eveneens voor gemeenten en waterschappen. De provincies zijn van mening dat een visie op de gewenste bestuurlijke inrichting van Nederland vanuit de inhoud opgebouwd moet worden. In deze tijd van crisis, herstel en vernieuwing moet de overheid alles op alles zetten om de regionale economie te versterken. Die inzet heeft voor de provincies de allerhoogste prioriteit en is van meer gewicht dan een discussie over de bestuurlijke inrichting.

Uiteraard zijn de provincies bereid tot overleg met het kabinet. Op een later moment komen de provincies met een uitgebreide reactie.